

PALYAZATOK

Minden szó egyszeri beiktatása 16, vastagon szedett betűkből 32 fillér. Pályázatok felvételnek: Sip ucca 10. — Hirdetések díja előre fizetendő.

A kiskunhalasi orth. izr. hitközség pályázatot hirdet egy kellemes hangú és jól gyakorlott előimádkozói és metszői állásra. Pályázhatnak 40 éven aluli, magyar honossággal bíró egyének, kik 3 elismert orth. rabbittól kabóló birtokában vannak. Természetbeni lakás, fél sechitő és szokásos mellékjövödelmeken kívül meg egyezés szerinti készpénzfizetés. Mőhel előnyben részesül. Utiköltség csak a meghívottnak térítetik meg. Az állás lehetőség szerint mielőbb elfoglalandó. Családi állapotot kitüntető és működési bizonyítványmásolatokkal felszerelt kérvények bezárólag e hó végéig Weisz Ignác hitközségi elnök úrhoz küldendők.

Kiskunhalas, 1928. március 13.

Fenákel Jónás

zsir és baromfi kereskedése az orth. rabbiság telügyelete alatt. — Napon-ta friss áru házhoz szállítás — Budapest, VII., Kazinczy-utca 52—54. szám. Telefon-hívó J. 334—76. sz.

Orth. kóser פסח של fűszerárak, tej, ecet, cacao, burgonyaliszt, valamint hitközségünk általi Maczeszliszt és macesz hitközségi árban házhoz szállítva **Muncsik Gyulánál** Kazinczy-u. 38. és Vörösmarty-u. 25. Vidéki rendeléseket pontosan eszközlünk. — Megrendeléseket házhoz szállítok.

Kundmachung.

Wirkungsvolle דרישת in deutscher Sprache für jede erdenkliche Gelegenheit wie Z. B. BARMIZVE, CHASSENE u. s. w. Gast u. Antrittsreden verfertigt zu mässigem Preise, unter strenger Diskretion. Ferner, mein MINCHASZ JISZROËL. Preis: 1:20. Honorar von 5 P. aufwärts, 50 H. Porto rekomandiert im voraus erbeten RABBI-NER ISRAEL BRAUN vorher in Halle (Deutschland) Budapest, Szövetség ucca 43.

Apró hirdetések

Hirdetési díjszabás: minden szó egyszeri beiktatása 13, vastagon szedett betűkből 26 fillér. Apróhirdetések felvétele: VII., Sip ucca 10. — Jelíges levelek kettős borítékban, válaszbélyeggel ugyanoda intézendők. — Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők.

Házasság

TIZENKILENC éve közvetít házasságot Nagy Jenő, Rákóczi-ut 57/b. — Telefon (cégnélküli levelezés.)

BENŐSÜLÉST keres 24 éves, intelligens, világiakban jártas bócher. Ajánlatok «Mazel» jeligére.

BENŐSÜLHET vidéki városba 35 év körüli intelligens orthodox fiatalember, jó forgalmu zománec- és vasáru üzletembe, melybe bevezetem. Esetleg 4000 pengő készpénz és butor. „Orthodox” jeligére a kiadóba.

JOBB VALLÁSOS CSALÁDBA benősülne vallási, erkölcsi stb. okokból elvált és ennek folytán existenciá (üzlet) nélkül álló 30-as években levő gyermektelen jó megjelenésű intelligens talmid-chochom. Jelige „törékvő”.

HÁZASSÁGOKAT diszkrétan eredményesen zsidó családoknál közvetít Glúck Gyula Debrecen. (Válaszbélyeg.)

NŐÜL VENNÉK gyermekeket szerető, orth. vallásos 40 éven aluli intelligens gyermektelen özvegyet. Kimerítően részletezett közvetlen, vagy közvetlő ajánlatok „kereskedő” jeligére a kiadóba kértnek.

Különféle

KERESEK újkécskei cementáru gyáramba vallásos fiatalembert, lehetőleg szakmabelit. Sirkővágó előnyben részesül. Sajátkezű ajánlatok, igénymegjelöléssel, alantí címre küldendők. Fischmann Izsák, Jászkarajenő.

KERESÜNK megbízható, gyermek-szerető orth. leányt vagy fiatal özvegyasszonyt, aki cseléd segítségével a házi teendőket elvégzi. Fizetés 32 pengő. Cim: Benedikt főrabbi, Szombathely.

ÜZLETHELYISÉG, nagy világos pincével minden szakmának különösen bornak alkalmas, lelépés nélkül átadó. Klauzál-tér 16.

JÓ megjelenésű, szombattartó, fűszer és csemege szakmában jártas fiatal segédet felveszek április 15-i belépésre. Özv. Klein Rudolfné, Kecskemét, Rákóczi ut 5.

ÉPÜLETFA KERESKEDÉSBEN, hosszabb gyakorlattal bíró talmid-chochom, fiatalember, orthodox fakereskedő cégnél keres elhelyezkedés. Jelige: „Jó családból.”

KISÉRŐNŐNEK ajánlok 50 éves intelligens, ügyes orth. uriaszonyt, nyáron át külföldi nyaraláshoz. Angolul is beszél. „Kisérőnő” jeligén a kiadóba.

Orth. kóser פסח של fűszerárak boszniai szilva, burgonyaliszt, eceteszenec, ceras, csokoládé, cacao, lekvár, paradicsom, borok, szilvórium, stb. legrégebbi és legmegbízhatóbb beszerzés forrása

özv. Schlanger Bertalanné

Budapest, VI., Laudon-utca 7. Telefon: T. 126-72

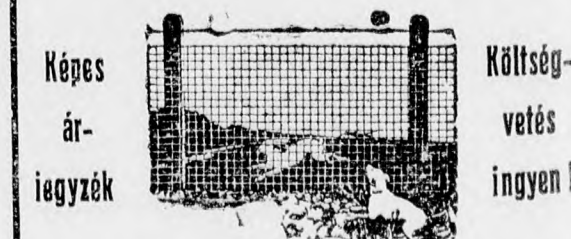
Eladás nagyban és kicsinyben.

Egész éven át és husvétra is legfinomabb vaj és sajtok.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlök.

HUNGÁRIA DRÓTFONAT

kitűnő, olcsó kerítés

HAIDEKKER SÁNDOR Rt.

Budapest, VIII., Üllői-ut 48—56.

Fiók: Fiumei-ut 3. a kel. pályaudvarnál.

ידישת צייטונג

ZSIDÓ UJSÁG

A magyar orth. zsidóság hetilapja.

Megjelenik hetenkint egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VII., SIP-UTCA 10.
TELEFON: József 425—90.

ALAPITOTTA:
GROSZBERG LIPÓT

ELŐFIZETÉSI DÍJ: 1 ÉVRE P 20.—
P 10.—
KÜLFÖLDRE : 1 : P 22.—
Postascheckekontó-szám: 50.791.

Erkölc és külföldi intervenció

Külföldi lapokban már rég volt olvasható, de az elmúlt héten miniszterelnöki kijelentésből is megtudtuk, hogy a Népszövetség a módosított numerus clausus törvénybe iktatásával elintéztnek tartja az akciót, amelyet két évvel ezelőtt megindított ebben az ügyben. Amint ismeretes: Lucien Wolf, az angol-zsidó külügyi bizottság megbízásából és az Alliance Israélite francia-zsidó szövetség panaszt nyújtottak be a Népszövetséghez, hogy a numerus clausus faji megkülönböztetéseket tesz és így ellenkezik a trianoni békediktátummal. A magyar zsidóság többször kijelentette, hogy ezekhez az intervenciókhoz semmi köze, sőt tiltakozik ellenük. Ez a tiltakozás egészen őszinte volt. Elsősorban hazafias érzésből, de azonkívül józan megfontolás alapján is. Mert mit is tehet a Népszövetség ebben az ügyben? Stilisztikus módosítást, a valóságnak más alakban való átírását. Mindez azonban a helyzetet változtatni nem fog. Hiszen Romániát is állandóan figyelmeztette egy félszázad óta a művelt európai közvélemény, hogy ne alkosson kivételes törvényeket a zsidók ellen és Románia formálisan engedelmessékedett is, hangoztatta a polgárok jogegyenlőségét, csak éppen állandóan törvényt hozott — „az idegenek” ellen. Ebbe azután senki bele nem szólhatott.

Most ugyanigy történt. A Népszövetség felvetette a kérdést és Magyarország ástilizálta a régi törvényt és így formálisan eleget tett a Népszövetség követelményeinek. Az Alliance és a Foreign Committee (angol zsidó külügyi bizottság) új beadványt intéztek a Népszövetséghez, a melyben rámutatnak erre a körülményre, de a Népszövetség ad acta tette a beadványt s ezzel

elintéztnek tekinti a dolgot. E fordulat a magyar zsidóságban csak megerősíti azt a tudatot, hogy csakis belülről várhatja a teljes jogegyenlőséget s helyzete megjavulását. Szüntelenül kell hangoztatnia, hogy az állami erkölcs alapjával össze nem egyeztethető — egyes, minden terhet viselő, minden kötelességet teljesítő polgárainak jogi lefokozása. Az állami erkölcs diadalával kapcsoljuk össze a zsidó jogegyenlőségnek reményét és követelményét. És e tekintetben sokkal többet várhatunk dr. Serédi Jusztinián hercegprímástól, mint

Lucien Wolf-tól. Ő Eminenciája éppen szerdán mondotta a felsőházban:

Magyarországot csak erkölcsi alapon és az erkölcs segítségével lehet ujjaépíteni.

A mi visszás helyzetünket, amelynek a numerus clausus csak egyik tünete, nem népszövetségi vagy egyéb intervenciók fogják orvosolni, hanem annak a szellemnek diadalrajutása, amely szellem kiáradt Magyarország biboros hercegprímásának eme örökérvényű megállapításából.

Egy mincha-ima hatása

A cseh-szlovák köztársaság elnöke, Masaryk 78-ik születésnapja alkalmából visszaemlékezéseket közöl a lapokban. Nyilatkozik többek között a zsidósághoz való viszonyáról is. Anyja, írja, elhitte a vérvádat és így fia előtt úgy tüntette fel a zsidókat, mint gyilkosokat. A gyerek Masaryk félt a zsidóktól. Ezt a beléoltott antiszemizmuzt érzésileg soha nem tudta legyűrni, de a józan értelme győzedelmeskedett őszitőnein. Mindig arra törekedett, hogy igazságos legyen a zsidókkal szemben s ezért őt zsidóbarátnak tartják. Örökre emlékezetes számára egy jelenet a diákéveiből. Mint realista kirándulást tett több társával együtt a polnai hegyekbe. A diákcsoport közepette azt látja, hogy egy zsidó tanuló társa hiányzik. Keresésére indult és megtalálta a korcsma belső szobájában, amint falhoz fordulva imádkozik s éppen hajlongott. Elszégyeltem magamat — ugymond — hogy mig mi mindele ostopaságot csinálunk, a zsidó elmerül az áhitatban.

Ime egy adat ahhoz, hogy milyen igaz a Tóra szava: „őriztétek meg törvényeimet, mert ez a ti bölcsességetek és értelmességetek a népek előtt.” Az a fiu, aki ott a hegyek között minchát imádkozott, talán csak a szülői ház szokásait követte, talán egyéni áhitatának akart eleget tenni és nem is tudta, milyen hatása lesz imájának.

Talán ez a mincha tette Masarykot az igazság emberévé, talán ez hiúsította meg, hogy később a polnai vérváddal kapcsolatban Masaryk fellépésére nem végezték ki a szerencsétlen Hilsner-t(?) — A Misna azt tanítja: „vigyázz a könnyű miczvokra úgy, mint a súlyos parancsolatokra, mert nem ismered előre a miczvó jutalmát.” Hogy ez így van, mutatja a Masaryknak felejtethetlen mincha-ima.

A 90 éves főrabbi

Az egész magyar zsidóság körében őszinte szerencsekívánatok és igaz örömet váltott ki a „Zsidó Ujság“ mult heti számának hiradása, miszerint a budapesti orthodox hitközség főrabbija, Reich Koppel kir. tanácsos, felsőházi tag, egészségesben megérte 90. születésnapját a jóságos Gondviselés kegyelméből.

Közel 7 évtizede működik a patriarcha mint rabbi. 1860-ban, tehát 22 éves korában választották meg Szoboliban, 11 évre rá Verbón, 1890-ben pedig a budapesti orth. hitközség főrabbija lett, ahol azóta működik áldásosan, szeretettel hirdelve és gyakorolva. Az egész hitközség hálateli örömmel gondol a jóságos Isten kegyére, hogy a jubiléumát kivételesítette a misna általános megállapítása alól: „ben tisim loszjach — a 90 év a görnyedtségé“, mert 9 évtized után is egyenes a termete, üde a nézése, fiatalos a szelleme. Halálával alkalmazza reá minden ismerőse a prófétának az igazi papot jellemző szavát: „az igazság tana a szájában, jogtalanság nem találhatik ajkain, békében és egyenességben jár, sokat visszatart a büntől. A pap ajkai őrzik a tudást, Tórárt kértének szá-

jából, mert az Ur angyala Ő“.

Igen, az Ur angyala, nemcsak abban az értelemben, hogy az Ur igéit hirdeti, törvényeit megtartja és akaratát követi, ha-

nemolyan vonatkozásban is, amint ezt Jósuánál olvassuk. Amidőn Jósua Izráelt az Igéret földjére vezette, Jerichó előtt szembe találta magát egy ember alakját öltő angyallal, kinyújtott karddal a kezében. Azt kérdezte az angyaltól: mienk vagy-e, vagy az ellenség-

hez tartozol? Amire az angyal így felelt: „nem, (egyiktekhez sem tartozom) én az Ur hadvezére vagyok“. Azaz: pártokon felül állok Isteni küldetésben. — Ilyen Reich Koppel főrabbi mindenkor: a pártok fölött állva, minden párt tisztelettel veszi körül.

Disztingvált egyénisége hódolatra készletli összes ismerőseit s megértette velük azt: miért nevezi a hagyomány az igazi tudást „király“-nak. Jubiléumunk nemcsak páratlanul álló erényei miatt érdemi meg ezt a kitüntető jelzőt, hanem azért is, mert a királyt jelentő מלך szó számbeli értéke 90. S így a mostani ünnepélyes és ritka alkalmából önként adódik a szent igével (Jesájo 32) kapcsolatos óhaj: „hén lecedek jimloch melech“ a mostani 90 éves (מלך) patriarcha hadd uralkodjék még igazságban (מלך) 100 éves korában és azon túl is, a magyar orthodox vallásosság megerősítésén, amelynek már a bölcsőjénél ott állt és áldásosan közreműködött 60 évvel ezelőtt.

Orth. kóser sel peszach!
A husvétli
Rádió Pótkávé
mely
Paszkusz Károly, Csorna
közreműködésével és főfelügyelete alatt készül, ismét kapható fővárosi és vidéki üzletekben.
Megrendelési hely:
Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. szám
ORIENT R-T.
Rádió pótkávé-osztályán.
Telefon: József 26-50 és 26-51.

Sel Peszach

a bpesti orth. rabbinátus felügy. alatt.

fém, ablak és márvány tisztítására legalkalmasabb. Kapható mindenütt.

SIDOL

Legrégibb, legolcsóbb, legmegbízhatóbb
orth. kóser sel peszach fűszerárak.

Saját töltésű borok és pálinkák. — A világhírű

L. Schmerling zürichi dobozsajt vezérképviselője

Saját pörkölésű Papper-kávékeverék különlegességek. Naponta postai szétküldés. Nagyban és kicsinyben

Papper Dezső, Budapest, VII., Dob-u. 19

Alapítatott 1906-ban.

Főlerakat a híres BARBIEN borotváló porból.

Harc a zsidó munkanélküliség ellen

A berlini zsidó hitközség képviselőtestülete február 16-án ülést tartott, amelynek tárgysorozatából kiemeljük a zsidó munkanélküliségről szóló pontot. Loeb, a konzervatív frakció tagja megállapítja, hogy Berlinben sok, még zsidók által is vezetett vállalat bojkotálja a zsidó alkalmazottakat. Nézetük szerint a hitközségnek ebben az ügyben cselekednie kellene, más zsidó szervezetekkel karöltve.

Még tovább ment a szocialista dr. Cohn: fel kell venni a harcot a bojkot ellen. A hitközség munkaközvetítő hivatalát ki kell bővíteni, mert egyelőre csak minden második embernek tudnak munkát találni. Így például az elmúlt évben 9409 munkanélküli jelentkezett és 5865 jutott a hitköz-

ség útján munkához. Hívja össze a hitközség vezetősége a munkaadókat és a szakértőket, mit lehetne a rettenetes nagy zsidó nyomor és munkanélküliség ellen tenni. A rabbi a szöveken beszéljenek arról, hogy minden zsidónak kötelességei vannak a munkanélkülivel szemben, sőt a rabbi keressék fel személyesen a munkaadókat. A hitközség végeztessen szükségmunkákat a szegények foglalkoztatására. Szükség volna egy kisebb összeget nyújtó hitelintézetre, hogy az öregebb emberek akiket koruk miatt nem szívesen alkalmaznak, önállósíthassák magukat.

Egy másik szónok: Goslar miniszteri tanácsos azt kívánta, hogy a hitközség szociális hivatala állandóan világosítsa fel a zsidó

kispolgárságot arról, milyen téren remélhető és könnyíthető az elhelyezkedés. Waldmann szerkesztő pedig megállapította, hogy a kelet-európai zsidó munkás ellen folyik a bojkot, a hitközség munkahivatala tehát az igazságtalanság kiküszöbölésére törekszik, amikor a szegény, sorsüldözött zsidóknak foglalkozást keres.

A beszédek hatása alatt határozatba ment egy hitközségi gazdasági központ felállítása. — A tárgyalás módja nagyon tanulságos a mi viszonyainkra is. Élénken bizonyítja, hogy a hitközségi képviselőtestület olykor-olykor áldásos miszió teljesítésére van hivatva a hitközségi életben.

Orth. kóser sel peszach

STELLA sütepor
VANILLIN
cukor

Ára 22 fillér, viszonteladónak 15 fill.
STELLA-gyár Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

Kitünő minőségű

Hutter szarvas szappan
kóser

kapható minden fűszer- és festékkereskedésben.

Gyártja a budapesti orth. hitközség rabbinátusának felügyelete mellett:

Hutter József szappangyár Olajipar részvénytársaság
Budapest, VII., Erzsébet-körut 6. — Telefon: J. 461-92, 93, 94, 408-92.

Az új román kultusztörvény-tervezet

Az orthodox szeparációt nem érinti — A diákok szombati iráskényszere

(Nagyváradi tudósítónktól)

A román kormány annyi előkészület után mégis nyíltan akarja útni az új kultusztörvényt. Mivelhogy az új törvényjavaslat a görög-keleti egyházat uralkodó vallásnak akarja minősíteni, a többi keresztény egyházak nagy ellentállásra készülnek ellene. (A görög katolikusok kedden Marosvásárhelyt nagyszabású templomi i-tentiszeletet tartottak, hogy az Ég mentse meg őket a készülő törvénytől . . .) A törvénytervezet zsidó vonatkozású részleteiről dr. Niemerover országos főrabbi a következőképpen nyilatkozott:

— Tisztázni kellett a hitközségek közjogi helyzetét illetőleg adókvetési jogát. A kormány hajlandó lett volna a hitközségi illeték beszedésére, ha revidálhatja a hitközségek költségvetését, másrészt pedig megállapíthatja azt, vajjon a behajtandó kövételés tult-e vagy sem. Ez természetesen a hitközségek autonómi-

ájának szinte teljes feladását jelentette volna és a zsidó reprezentánsok természetesen nem fogadták el. Így jutottak el azután arra a megállapodásra, hogy az állam csak a nemfizetők tartozásait fogja behajtani, és ezeknél esetről-esetre joga van megállapítani azt, vajjon a hitközségek követelése tult-e vagy sem.

— Mivelhogy a hitközségi alkalmaztak egy része még nem rendezte állampolgárságát, szükségesnek mutatkozott e kérdés rendezése. Hosszas tárgyalás után oly megegyezés jött létre, amely lehetővé teszi a nem állampolgár egyházi alkalmazottaknak, hogy zaklattatás nélkül működhessenek addig, amíg állampolgárságukat naturalizálás útján megszerzik.

— Nem sikerült azonban elérni a zsidó diákoknak a szombati irás alól való felmentését. Szóval aki román középiskolába jár,

kénytelen a szombat szentességét megszegni.

— A törvényjavaslat kifejezetten megállapítja, hogy egy községben csak egyellen hitközség működhetik. Az orthodoxiának azonban nincs mitől tartani e szakasznál, mert a szakasz kifejezetten kimondja, hogy ez az intézkedés nem érinti a meglévő erdélyi hitközségeket, amelyek külön vannak megszervezve orthodox és külön kongresszusi alapon, valamint a regáti hitközségeket sem, ahol a spanyol ritusu hitközségek szintén különállóan vannak megszervezve az askenázi hitközségekkel szemben.

Uj halcsarnok

a főváros szívében. Elsőrendű, mindenféle legfrissebb élő hal, legmérsékeltébb árban. Nagyobb vásárlásnál, lakodalmak, szüdek részére nagy árengedményt nyújtunk és kívánatra házhoz küldjük. Vidékre postán szállítunk.

Teller és Grosz
Rombach ucca 4.

Telefon-hívó: J. 422-86.
Szombat és ünnepnap zárva.

ORTH. KÓSER SEL PESACH FÜSZERÁRU

s baromfi, orth. hitk. felügyelete alatt, valamint az orth. hitk. macesz-elárusító helye, legolcsóbb árak.

EHRENFREUND ÉLIÁS

Wesselényi-u 13. Tel. J. 374-83.
Megrendelést házhoz szállítok.

Orth. kóser sel Pesach tokaji bor,

továbbá hegyi és homoki borok, rendkívül olcsó árban

kaphatók: **NISZEL-nél,**

(Tauber-bufettben)

Rombach-utca 16. szám.

Litauen in der Schweiz!

Schweiz. Thora-Lehranstalt „JESIVAS EZ-CHAJIM“ Montreux.

Die seit einem Jahr bestehende Jeschiwah in Montreux, gibt hiermit bekannt dass das diesjährige Sommersemester am

Rausch Chaudesch Ijar 5688. (27. April 1928.)

beginnt und eröffnet wird. Alle diejenigen Eltern, die ihre Kinder für dieses Semester bei uns anmelden wollen, werden hiermit ersucht, die Anmeldung mit Beifügung der Zeugnisse schon jetzt zukommen zu lassen, damit die Klassen-Einteilung rechtzeitig gemacht und die Zimmer für die Schüler gemietet werden können. — Lehrfächer: Talmud mit Kommentatoren & Dezisoren Talmud, Mussar, Schulchan-Aruch.

Litauischer Derech Halimud.

Verpflegung erfolgt in der Anstalt selbst — Anfragen & Anmeldungen sind zu richten an

R. E. BOTSCHKO, Villa Bella, MONTREUX

Palesztinai כרמל-bor (Erec-Jszoel-Wein) kapható
Zucker Mózes orth. kóser borpincéjében Rombach-u.5
ugyszintén mindenféle asztali és tokaji borok kóser sel Pesach
Telefon J. 422-86. Nagyban és kicsinyben. Telefon J. 422-86.

Sel Peszach

burgonyaliszt, kakao, ecetessencia, szilva, szappan, paradicsom, porcukor, csokoládé és összes fűszerárak legolcsóbb gyári áron kaphatók

Fischler Gyula

VII., Klauzál-tér 14. sz.

Orth. kóser.

Az orth. hitközségnél leelőgezett macoszt nálam kiválthatja.

A Zsidó Ujság 20 milliója a szentföldi földrengéskárosultaknak

Amikor tavaly nyáron az emlékeztetes földrengés szentföldi testvéreink egy részét hajléktalanná tette, a „Zsidó Ujság“ az Orth. Központi Irodával karöltve akciót indított a segélyre szorultak támogatására. Az eredmény a hazai zsidóság példás áldozatkészségének tanujelét szolgáltatva. Lapunkhoz közvetlenül közel 1600 pengő érkezett, amelyet successive sz Irodának beszolgáltattunk; az Iroda pedig a propagandánk által hozzá befolyt összegek által, eddig 3 tételben 15.000 pengőt utalt át és amint értesülünk, még egy negyedik 5000 pengős tétel is elmegy a napokban. Az Irodán kívül azonban némely hitközség közvetlenül utalt át Palesztinába, úgy hogy a jelenlegi Magyarország területén e célra gyűjtött összeg 23—24.000 pengőre becsülhető. Mi a gyűjtést ezennel lezárjuk.

Wesilla mosás a legtakarékosabb

Rabbik kötelező biztosítása (?)

A népjóléti államtitkár a napokban arról nyilatkozott, hogy a kormánynak szándéka a magántisztviselők agkori és rokkantsági biztosítása törvényének keretében beilleszteni a lelkészeket is. Erre vonatkozólag azt mondta az államtitkár:

—Az elgondolás szerint a papságnak azon tagjai, akik egyházi főhatóságuktól, vagy a hivatástól évi 6000 pengőnél alacsonyabb értékű anyagi ellenszolgáltatásban (fizetésben, zsebpénzben, részesezésben, ellátásban, természetbeni juttatásokban stb.) részesülnek öregség, rokkantság esetére biztosításra kötelezhetnének. Az évi 6000 pengőnél magasabb anyagi javakban részesülő papok számára pedig megadtnék az önkéntes biztosítás lehetősége. Ha egy lelkész, mint nem javadalmas, vagy kongruában részesülő javadalmas pap biztosítási kötelezettség alatt áll, de annak következtében az általa élvezett anyagi előnyök az

A következő sorokat vettük:

Tekintetes

GROSZBERG JENŐ urnak,

a „Zsidó Ujság“ főszerkesztőjének,

Budapest.

A „Zsidó Ujság“ f. évi 3, 4. és 7. számaiban kimutatott, a lap által a szentföldi magyar zsidó földrengéskárosultak javára gyűjtött P 162.50, azaz Egyszázhatvanöt és fél pengőt rendeltetési helyére való továbbítás végett, t. Cimedtől hiánytalanul átvettünk. (A múlt év december 29-én nyugtázott 1409 pengővel együtt összesen 1571.50, azaz Eger ezeröttszázhetvenegy és fél pengő.)

Budapest, 1928. március hó 21-én.

Orth. Izr. Központi Iroda nevében,
HARTSTEIN LAJOS,
p. h. ügy. alelnök.

téssel fenntarthatja biztosítását. A biztosításra kötelezett lelkészek biztosítási járuléka az általuk rendszeresen élvezett anyagi előnyök értékének 3 százaléka, melynek felét az egyházi főhatóság-nak, másik felét pedig a biztosított lelkésznek kell lerónia. Az önkéntes biztosítási viszonyban állók javaslatára a járulékot teljes egészében a magát önkéntesen biztosító lelkész fizeti.

Tekintettel arra, hogy az orthodox rabbikarban egy elenyésző töredéktől eltekintve alig van lelkész, akinek 6000 pengő évi javadalmasítása volna, a dolog szerfölött fontos az orthodoxia szempontjából.

Orth. kóser sel Peszach urasági fajborok

GRÜNFELD IZSÓ által szüretelve és kezelve literenként már P 1.20. Kövidinka 1.40, prima rizling 1.60 ért kapható

Köris-utca 27. alatt
Telefon: J. 324-78.

Rendelésre házhoz is szállítunk. Nagyobb rendelésnél árengedm. Referenciát a budapesti orth. rabbinátus nyújt.

שר פסח

HUSVÉTI ÁRUT

ez évben ismét készít az ismert kitünő minőségben, szigorúan rituális előírás szerint

Schreiber Simon,

az egri főtiszt. főrabbi ur felügyelete alatt, a

FRANCK HENRIK FIAI R.T.

Levelezési cím:
Budapest, VI., Benczur ucca 1. szám.
Telefon: T. 129-19. Főpostafiók: 216.

Bibliai alakok

Irta: HALÁSZ FÜLÖP, Sárospatak.

III.

Az előbb kifejtett gondolatmenet alapján fog kibontakozni előtünk a következő talmudi idézetnek mélyebb értelme:

R. Juda, R. Szimón fia mondá: Egykor egy aranyműves koronát készített a király számára. Kérdezték tőle, mivel foglalkozik.

— Koronát készítek a király számára — felelte.

— Akkor te minden bizonytalansággal legdrágább ékköveiddel fogod díszíteni azt a koronát. Ragyogó smaragdokkal, fénylő rubintokkal. Hiszen királynak a fejére készül.

Ekként szól az Örökkévaló is Mózeshez. Mindennel, amivel te dicsőíteni, magasztalni tudod Izráelt, dicsőítsed, magasztald őt, mert Én is megdicsőítetem bennök általuk. Mint írva van: „Izráel, általad megdicsőítetem“.

Isten Izráelben és Izráel által dicsőítetik meg. Hogyha Izráel feladatának magasztalása állva, érényivel tisztelget és nagybecsülést gerjeszt maga iránt a többi népekben, ugy ezen hódolat az i-teni Törvényadót illeti, kinek bölcs parancsai érlelik meg azon nemes érényeket és tulajdonságokat Izráelben.

Hasonlatunkban mindenféle drágakövekkel kell ékesíteni a koronát, mert a királynak fejét fogja díszíteni. Izráel is ilyen ékes koronája az i-teni dicsőségnek, a királyok királyának. Istennek,

Törvényadójának szerez dicsőséget Izráel dicsősége.

Ezen eszmemenet megmutatja nekünk azt az utat, melyen a jelen elmékedésünk élére tűzött midrásbeli idézet értelme feltárul előttünk. Még csak következő megjegyzést kell előre bocsátanunk. Izráel népe kétfős szempontból bírálható meg. T. i. önmagában, különváltan a többi népektől, azután pedig a többi népekkel való összehasonlítás alapján.

Izráel akkor áll hivatásának magaslatán, hogyha önmagában is, különváltan a többi népektől, kiállja a legszigorubb kritikát. Míglen, hogyha csak a többi népekhez viszonyítva válik ki nemes tulajdonságai révén, de az Isten által kijelölt eszményt nem valószínű meg teljesen, akkor Izráel még nem áll hivatásának zenitjén.

Ezt a gondolatot fejezi ki alapigénk is: „Nincsen senki olyan, mint Jesürün I-tene.“ De ki hasonlít mégis némileg I-tenhez? Jesürün! Az aggéletű Izráel. Miként I-tenről írva van: „És magasztos marad I-ten egyedül azon a napon“, akként Jakobról is írva van: „Egyedül maradt Jákob“.

Oh, el fog következni az a boldog korszak, midőn az emberiség tisztábban fogja felfogni I-ten lényét, mint a mai nemzedék. I-ten lényének megismeréséhez sokkal közelebb fogunk állni és meg

Ceres-ételzsir

a szokott kiváló minőségben minden fűszer-, csemege- és élelmiszerüzletben kapható.

Hutter József szappangyár
Olajipar részvénytársaság
Budapest, Erzsébet-körút 6.
Telefon: J. 461—92, 93, 94. J. 408—92

fogjuk ismerni Őt az Ő egyedülvaló magasztosságában.

Ama dicső jövődében Jákob népe is teljesen be fogja tölni dicső világtörténelmi hivatását. Eleven példaképe leendő annak a dicső eszménynek, melynek megvalósítására teremtette I-ten az embert. S abban az eszményes korszakban Izráel nemcsak a testvéreinekhez viszonyítva áll magas erkölcsi fokon, hanem: „Vajjivszér Jakov, levadoj!“ — egysesegyedül, eltekintve minden összehasonlítástól, meg fog felelni I-ten szent követelményeinek!...

TEA

אמנה כשר של פסח

Peszach ünnepeinkre ezidén is forgalomba hozzuk az aut. orth. izr. hitközség rabbinátusának ellenőrzésével, kizárólag általunk importált peszach tea különlegességünket 3, 6 és 12 kg-os originál, vászonba burkolt, lezárt és lepecsételt ládákban. Megbízhatóságunkról referenciákkal szolgál az aut. orth. izr. hitközség rabbinátusa.

כלי שום חשב המך וצביעה
Krausz L. és Tsa és Weisz Gyula
Teaimportőrök Bpest, VI. Teréz-krt 9
Szombat és ünnepnapokon zárva.

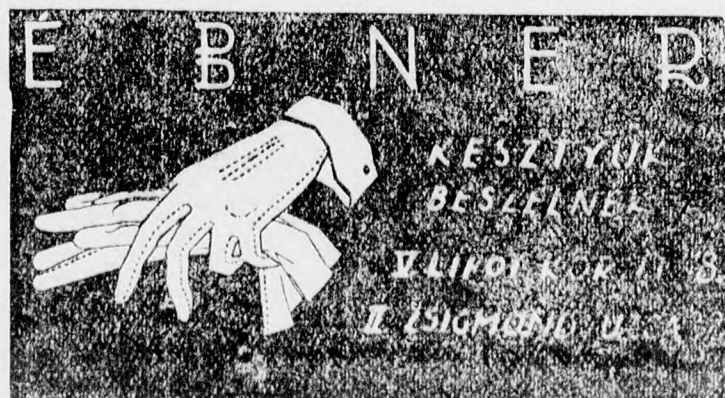
Orthodox kóser של פסח
kiváló asztali pecsénye és hegyaljai borok csakis NEUGEWÜRTZ LIPOT-nál, Paulay Ede-u. 26. sz. kaphatók. Reidelések házhoz szállítva.

Orth. kóser sel peszach burgonyaliszt, Silberstein váci orth. rabbi hechsereivel. — 80-as boszniai szilva, Boon's Cacao, ecet-essencia, paradicsom és az összes létező húsvéti fűszerárak orth. hechserral. Amszel Simon, Bpest, Dob-u. 28. — Telefon: J. 356—02.

Cukor sel peszach

A selypi cukorgyár Rt., Selyp ezidén ismét gyárt húsvéti cukrot a magyarországi aut. orth. izr. hitközség rendeletére, Silberstein Józsu a főtisztel. váci főrabbi ur felügyelete mellett. — Felvilágosítást a húsvéti cukor eladási és szállítási feltételeiről nevezett gyár központi irodája ad:

Budapest, V., Zrínyi ucca 14.

Egy kis elmékedés a pesti neológ hitk. választások után

Nagy várakozásokkal tekintenek az ujonnan megválasztott Kaszab Aladár elnök működése elé. Oly programbeszédet mondott, amely finom formában ugyan, de a meghatározottabban szakítani akar a mult rendszerrel. Ez a rendszer-változás csupán az eddigi félhivatalos sajtóval szemben való eljárásban nyilatkozik meg. A mult rezsymben az ismert neológ lap korlátlan hatalom volt a hitközségben és ez a korlátlan hatalom nagyon imponált a korlátolt orthodoxoknak is. Most azonban hirtelenül beszüntették a szubvenciót, amire nagy lett a harag és — nem akarja közölni a neológ hitközség macesz hirdetését, hanem helyébe az orthodox hitközség macesz-hirdetését közli — díjazás nélkül. A neológ hitközség új eljárásának természetesen kétségbe van esve, mert attól fél, hogy hivei vagy elfelejtkeznek majd maceszt venni, hirdési reklámozás nélkül, vagy pedig mind orthodox maceszt fognak venni, miután azt fogják hinni, hogy a sajtóüzem az ignorálás bombájával széllőtte a macesz-üzemet.

Ezzel kapcsolatban érdemesnek tartjuk megállapítani, hogy a külföldi zsidó sajtó milyen — számunkra sokszor mulatságos — beállításban látja a dolgot. Az orthodox frankfurti „Israelit“ komolyan veszi az új párt által a választások előtt hangoztatott „hagyományhűséget“ és a konzervatív irányzat diadalát látja az eredményben, ami viszont a teljesen önálló orthodox szervezet hatása a neológiára. A Zsidó Ujság ezzel szemben azt ismételheli, amit a mult rezsimmal szemben számtalanszor hangoztatott: a hagyományhűség és a sulchan aruch-

oskodás a teljes elvtelenségnek és a szavakkal való játszásnak jele. Mi mindenesetre hön öhajjuk, hogy a szójáték valósággyá váljék!

A zürichi „Jüdische Pressezentrale“ hasábjain egy Amerikából hazajött és a pesti cionistákra régen haragvó volt cionista publicista az egész választásban nem lát egyebet, mint azt, hogy a ci-

onisták megbuktak ügytelenségük folytán. Ugyanigy ír maga a cionistabarát „Presszentrale“ és a cionistaellenes bécsi „Wahrheit“ is. Holott ha már politikailag értékelni akarnók a választást, akkor azt kellene mondani: a demokraták győztek. Beavatottak szerint Kaszab Aladár elnök súlyos konfliktusoknak néz elébe, ha komolyan akarja politikamentessé tenni a hitközséget, mert már eddig is ugyanaz történt, mint a kommünben és a kurzusidőkben: az egyes „bizalmiakat“ és „örszemeket“ — elhelyezték már,

Háborus legenda

Sötét, csillagtalan éjszaka burkolja be a folyót.

Evezőcsapás és utána hullám verődik a parti fűvényhez. Csónak siklik és belevája orrát a fekete vízbe. Egy férfi ül benne. Hosszu haja lobog. Nyomasztó csend. Csak az evezők durva csapása vagdossa a vizet.

A kozákok Nemirov városkát rabolták. Zsidó házakat fosztogattak. Mikor már mindenkit lemészároltak, egy kozák megkegyelmezett a szép zsidó lánynak, akit ott talált, azon kikötéssel, hogy felesége legyen. A lányka arcát elöntötték a könnyek, a szemei égtek a szengyetől, összeszedte magát és így szól: «Az esküvő a víz tulsó partján, a ti templomotokban legyen». A kozák boldogan csókolta meg ruháját és azt mondta, ugy lesz.

Az esküvő napján ketten egy bárkába szállottak, hogy áttevezzenek a Nemirov folyón. Amint a víz közepére értek a lány feltelkintett az égre és imádkozni kezdett. «Oh Uram, I-tenem! Bocsáss meg, hogy eldobom az életet magamtól, de hiszen szent ne-

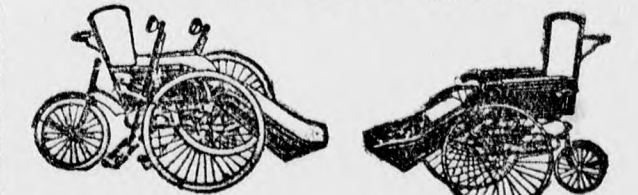
vedért halok meg.» Most hirtelen ugrással beugrott a vízbe.

A kozák álmódóva bámult a távolba, a templom felé, ahova esküdni mentek. És mikor felébredt álmódózásából már csak a lány ruhája fehérlett ki a habokból. Szemei kidülledtek, kezével fejéhez kapott és iszonyuan verte öklével homlokát.

Holdas nyári éjszakákon gyakran látni a Nemirov vizén egy fényes szemű embert evezni. Haja hosszú, csapzott, ruhája kopott. Ha beszélnek hozzá nem érti. »Az örült csónakos!«

Orth. kóser של פסח
la dióbélre
előjegyzéseket elfogadok napi áron.
KÖNIG
diótörő. Ügynök-u. 32. Tel.: L. 976-27.

GRÓF JENŐ
speciális betegkocsi gyártó

Budapest, VIII., József ucca 54. szám
Telefon: József 328—14.

Csodaszép parókat csakis Gál specialistánál vehet

Ugyanott tartós fésülés, ondolálás. — Múzeum-körút 2. sz.

(Bejárat a drogerián át.)

A palesztinai gazdasági helyzet

Sir Alfred Mond, az angol ipari élet egyik legkiválóbb reprezentánsa, volt miniszter, most Palesztinában van tanulmányuton. Utjáról állandóan értesíti az angol lapokat, amelyekben azt fejtegeti, hogy tévesek a palesztinai gazdasági krízist tulzoltan kiszinező hírek. A palesztinai zsidóságot is igyekezett felrázni a pesszimizmusából. Így például Tel-Aviv tanács-termében nagy előadást tartott, amelyben azt mondotta, hogy mint a számok és realitások embere kijelentheti, miszerint a legteljesebb bizalommal viseltetik Palesztina jövője iránt. Az Egyesült-Államok is keresztülmentek súlyos gazdasági válságokon és sokszor vettek igénybe, pillanatnyi nehézségek leküzdésére, kölcsönöket. Azt ajánlja Tel-Aviv vezetőségének, hogy építse ki a tenger partját a Riviera mintájára, mert ebben az esetben Tel-Aviv lesz a világ leglátogatottabb tengeri fűrdője. Jogositottnak érzi magát annak a kijelentésére, hogy a „Jewish Agency” által kiküldött szakértőbizottság jelentése kedvező lesz, aminek eredményeképpen a világ zsidósága fokozottabban fog az országépítés anyagi eszközeihez hozzájárulni.

Beszéde további folyamán ezt fejtegette:

— Véleményem szerint a jövő

tele van reményekkel. Mert a tulajdonképeni fejlődés még csak meg sem kezdődött. Én mindig rámutattam, hogy ott, ahol hiányzik egy kikötő, vagy egy modern szállítási eszköz rendszere, nem lehet szó fejlődésről. Szakértők nagyon jól tudják, hogy a kikötő hiánya milyen káros és drágítón befolyásolja a gazdasági életet. De ma már látjuk, hogy Haifa geográfiai helyzeténél fogva Középkelet több problémáját van hivatva megoldani. Kihívás van arra, hogy Haifa célpontja lesz sok vállalkozásnak, így valószínűleg a musszoli olajcsatorna ide fog betorkolni és a bagdadi vasút innen fog indulni a Földközi Tenger irányába. Tudom, hogy e kérdéseket ma már legkomolyabban vizsgálják szakemberek és pénzügyi tekintélyek. Egvik dolog hozza a másikat és a kikötő fejlődése bizonyára mezőgazdasági és ipari fejlődéshez fog vezetni. Új tőke özönlik az országba és pedig olyan körök részéről, akikre eddig nem is számítottunk. Ugy vélem, Palesztina egyre fontosabbá válik a beruházás szempontjából és a nem-zsidó tőke szívesebben helyezkedik itt el, mint a zsidó. Ha tisztára pénzügyi szempontból nézzük Palesztinát, bizonyára nem fogunk csalatkozni, mert alapos és körültekintő tervek ugyanazokat a kereseti lehetősé-

geket nyújtják itt, mint bármely más országban.

A napokban érkeztek Palesztinába Nowomejski mérnök és Tullok őrnagy, a Holt-tenger koncessziójának birtokosai. Még körülbelül egy évig fog tartani, amíg az összes előmunkálatok befejeződnek és ekkor kezdetét veszi a Holt-tengernél is a nagyszabású munka. E közben a Jordán-menti munkálatok óriási léptekkel haladnak előre és a röviddel ezelőtt még teljesen elhagyott vidéken már egy kis iparváros keletkezett. Ezek a munkák és a Holt-tengernél kezdődő operációk a következő években nagyszámú zsidó munkást fognak állandóan foglalkoztatni. Ismeretes a palesztinai kormányának ama terve, hogy Palesztina vasúti gőcpontját Ludból Tel-Avivba helyezze át. Ez a terv egyelőre a kormány nehéz pénzügyi helyzete miatt függőben maradt, azonban az érdekelt városok, Tel-Aviv és Jaffa, gazdasági lényezői állandóan ébren tartják ezt a kérdést és igyekeznek a kormányt e terv mielőbbi megvalósítására rábírni.

Az i. t. tej- és tejtermék vevőközönséget tisztelettel értesítem, hogy a „Magyar Tej és Tejtermék forgalmi r. t.” szolgálatából már régen kiléptem s fentnevezett társaság által forgalomba hozott tej és tejtermékek **kárúsáért** felelősséget nem vállalok. Tisztelettel
NISZEL LIPÓT.

ORTH. KÓSER BOPINCE.
Ajánlom kitűnő hegyaljai és asztali fehér, vörös, szigoruan orth. kóser boraimat
של בוראית
a legolcsóbb árban, házhoz szállítva, nagyban és kicsinyben
ROSENBAUM, VII. HOLLÓ-U. 15.
Telefon hívó: T. 117-41.

Verlässlich של Geschirr
olcsó EDÉNYKIRÁLY-nál megbízható
Müller Nándor
Klauzál-tér 13. fiók: Dohány-u. 48.
(sarok üzlet.) (sarok üzlet.)
Szombaton zárva.

Wesilla mosószert hódít mindenütt

Wesilla egyszerű kifőzéssel fehérre mos

A volt külügyminiszter mint antiszemita és filozsemita

A monarchia volt külügyminisztere, gróf Czernin, akiről már a bukaresti béke megkötésénél pikáns intimitásokot beszéltek és aki mint bukaresti követ a magyarországi nemzetiségi viszonyokról oly nyilatkozatokat adott le, amelyek akkoriban felbőszítették a magyar közvéleményt, legutóbb utazási könyvet adott ki, amelyben bizonyos orrfintorítással irt a zsidókról. Emiatt a „Neue Welt” cionista folyóirat elmondotta róla, hogy a háboruban hivatali minőségét kihasználta, hogy zsidókkal nagyszerű üzleteket kössön. Óriási proviziókat vágott zsebre. A cikk egy részlete szerint: „a kiéhezett, kétségbeesett Ausztria minden kiló kukoricáért vagy teáért kegyetlenül horribilis jutalékot fizetett a — követjének”.

Gróf Czernin ezért beperelte a szerkesztőt, Julius Löwy-t. Érdekes, hogy mindkét félnek ügyvédje zsidó. Az alperes ügyvédje erre

ismerteti egy Eidinger nevű ügynök vallomását, melynek értelmében ő Czerninnek 3000 font jutalékot adott, hogy a szállításnál kezére járjon. A háboru után Czernin nála 3 és fél millió sillinget (35 milliárdot) keresett. Czernin ügyvédje elismerte, hogy fele tényleg kapott 3000 fontot — kölcsönbe, de ezt a kölcsönt nem tudja visszafizetni, elszegényedése miatt. Amire az alperes ügyvédje ezzel felelt: Szegény Czernin, az infláció idején vett berlini házakat, amelyek most csupán havi 10 ezer dollárt hoznak neki.

A bíróság új tanukihallgatásokat rendelt el és elhalasztotta a tárgyalást. De az eddigiekből is kiderül, hogy bármennyire is orr-

fintorítással illeti a zsidókat utólag külügyileg a jeles gróf, belügyileg igen szerette a zsidókkal való üzleteket, sőt egyenesen filozsemita volt szemita ügynökökkel szemben és nem érzett a pénzen semmiféle zsidóságot.

Nagy szerencsében részesülhet,

ha nálunk vesz részt az osztálysorsjátékban

Főnyeremény szerencsés esetben
ÖTSZÁZEZER PENGŐ.

Minden második sorsjegy nyer!

Rendeljen tehát mielőbb sorsjegyet

WEISZ BÉLA és TÁRSA

Bankház Főelárusítóknál

BUDAPEST, VII., Dob ucca 9.

Sorsjegyek osztályonként

1/1 1/2 1/4

20 P. 10 P. 5 P.

Huzás április 14-én és 17-én

Telefon: J. 423—88.

Szombat és ünnepnap zárva.

Legolcsóbb

husvétli edényvásár sel peszach

Zománc kilós edény nagy választékban. Szombaton és ünnepnapokon zárva.

TURUL EDÉNYÁRUHÁZ

HERSKOVITS L. AKÁCFA-U. 20.

Üveg-, porcellán-, zománc- és háztartási cikkek.

Szombaton és ünnepnapokon zárva.

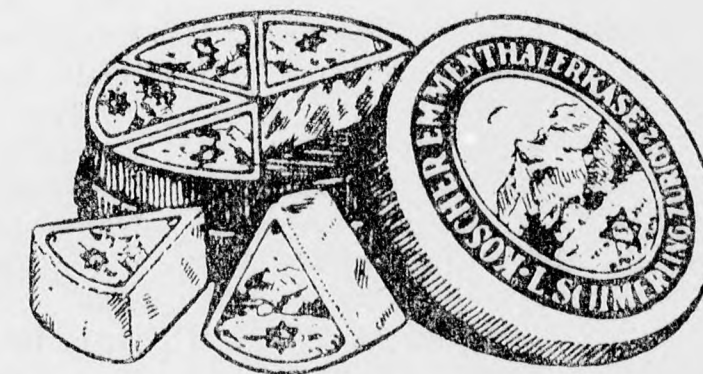
A legelismertebb orth.

כשר של פסח

dobozos Ementháli sajt

magyarországi vezérképviselate:

Papper Dezső

Kapható mindenütt! Budapest,

Tartós és könnyen emészthető. VII., Dob-u. 19

Naponta postai szétküldés.

Lerakatok:

Popper Albert

VII., Rombach-u. 15.

Schlanger Bertalan

VI., Laudon-utca 7.

Schwarz Gábor

VIII., Népszínház-u. 42—44.

Referenciákkal szolgál a budapesti orth. rabbínátus.

HIREK.

NAPTÁR

Sabosz Vajikro, Niszan 3.
Sabosz kezdete (Bpest): 5 ó. 50' p.
„ kimenetele „ : 6 „ 35 „

— Az osztróci rebbe ל"ה elhunyt. Rabbí Meir Jechiel Halévi 76 éves korában elhunyt. Legendás talmudtudós volt és százerek utmutató rebbeje. Életmódja szentségeről csodákat beszélnek. Huszezer tisztelője kísérte utolsó útjára. A temetésen fiát R. Jechezkelt kiáltották ki utódjául. תנחומ.

— Orth. zsidó polgármester Nagyszőlősen. Ottani tudósítónk írja: A múlt hónapban zajlottak le a városi községi választások, melyen két zsidópárt is igyekezett minél több mandátumot szerezni. A 36 mandátum közül a két zsidópárt tizenkétet kapott mely által mandátumhoz jutottak az »Egységes Zsidópárt« részéről: Guttman Emanuel, Farkas Mór, Rottenstein Samu, Steinberger Sölem, Guttman Mór, Eisenberger Márton, Friedmann Adolf, Weisz Lipót és Weisz Éliás; a »Független Zsidópárt« részéről Richter József. Azonkívül bejutott még 6 zsidó a különböző pártok listáján. Polgármesternek Weisz Éliás szeskereskedő lett megválasztva.

— **Felkérjük** mindazon t. olvasóinkat, akiknek előfizetésük március 15-én vagy már előbb lejárt, hogy az előfizetést a külön levélben küldött csekken haladéktalanul megújítani sziveskedjenek. Aki netán csekket nem kapott volna, sziveskedjék bármely postahivatalnál (4 filléért) csekk-befizetőlapot vásárolni és azon, 50.791. számra kitöltve, (lehetőleg félévi, 10 pengő) előfizetési összeget beküldeni.

— 150 éves a bácsalmási Chevra. Az egykor oly híres hitközség Zajin Adorkor ünnepelte alapítása százötvenedik évfordulóját. Az ebből az alkalomból rendezett banketten Gross Salamon igazgató

magasröptü beszédet tartott. — A chevra új kerítést akar a temető köré vonni és ezért különösen azoknak anyagi hozzájárulását kéri, akiknek valamelyik családtagja nyugszik Bácsalmáson.

— Mennyi kárt okoztak a huligánok Kolozsváron? Kolozsvárról jelentik: A diákzavargások alkalmával okozott templomkárok megállapítása céljából vasárnap délelőtti egy kultuszminiszteri vezérinspektor Kolozsvárra érkezett és nyomban magához kérte a kolozsvári két zsidó hitközség vezetőit. Az orth. hitközség építkezési kára a hivatalos becslés szerint 1.448.308 lei, a kegyzerekben okozott károk összege 5 millió 912.730 lei. A neolog hitközség építkezési kára 381.230 lei, a kegyzerekben elszennvedett károk összege 2 millió 528 ezer lei. A felvett jegyzőkönyvben megállapították, hogy a kárbevételek alkalmával az elpusztított kegyzerek napi értékét vetik fel, nem pedig a sok esetben szinte fel nem becsülhető régészeti, vagy történeti értékét.

— Sikertült barmicvó-ünnepély volt az elmúlt szombaton Szóffer Józsefnél a Szeretetház kiváló igazgatójánál. Legidősebb fia lett barmicvó, amely alkalommal az ifjú meglehetősen talmudikus előmenetellel valló charifesz előadást tartott. Az örömszülőket számosan gratulálták.

— Egy becsületes zsidó halálára. A nagymultu Nagymarton (Mattersdorf) hitközségben múlt héten hunyt el R. Samuel Gewürz 73 éves korában, miután 35 éven keresztül mint sojchet és melamed ideálisan szolgálta a szent ügyet. Nagy talmudtudásáról tanuskodni fog hagyatékában maradt „Hajroasz soó“ c. kéziratosa műve, ha napvilágot lát, ritka szerénységéről pedig az a végrendeleti rendelkezése, hogy semmiféle beszédet ne mondjanak felette és a gölusz keservét átélő hadimenekültek sorában jelöljék ki sirhelyét.

— Ha a felelőtlen elemeket nem támogatja a rendőrség. Amint a „Zsidó Ujság“ megírta, a lembergi antiszemita diákok afölötti elkeseredésükben, hogy a nemzeti

antiszemita párt csufos kudarcot vallott a választásokon, egy kis zsidóverést rendeztek, melynek során több zsidót súlyosan megsebesítettek. Dél felé elhatározták, hogy a verést a zsidónegyedben folytatják s így a többszáz főből álló csoport a Kazimierzovszka-utca felé vonult. Itt azonban nem várt ellenállásra bukkantak. A zsidónegyed mézárosai, hordárok és a cionista ifjúság botokkal felfegyverkezve várták a pogromhősöket s olyan „Borúch Hábo“-val üdvözölték őket, hogy betört fejvel, dagadt szemmel és szétzúzott orrokkal menekültek a zsidónegyedből. — Így történik ha a huligánokat nem támogatja a kormányhatalom.

— A soproni Sasz-chevra vasárnap este vacsorával egybekötött szíjüm-ünnepélyt rendezett Chülín traktátus befejezése alkalmából. A rendkívül felemelő befejező tanulást követő lakomán Grünwald Manó főrabbi, a Sasz-chevra évtizedeken keresztül kiváló vezetője határos beszédében méltatta a talmudtanulást valamint a jelenlegi előadó, Müller Lajos rabbi elsőrangú tanítási rendszerét és nagy tudását. Utána az előadó beszélt hatásosan.

— Hajduböszörményből felkérnek bennünket azon hír közlésére, hogy hétfőn, Niszan 5-én lesz a megb. főrabbijuk R. Jakov Jozsef Günz z. c. l. a „Horé Beszomim“ szerzőjének Jahrzeitja, amelyen ott a szokásos misnajojsz-szíjüm megtartatik.

— A maroshévi orth. hitközség már régebben akciót indított annak érdekében, hogy függetlenítse magát a szászrégeni anyahitközségtől és önálló hitközséggé alakuljon át. A mozgalom kezdeményezői el is készítették a hitközség alapszabályait, amelyeket a román kultuszminisztérium a napokban jóváhagyott. Ezen az alapon már meg is tartották az alakuló közgyűlést és Schwartz Adolf rabbit az új hitközség főrabbijává deklarálták.

— Az orth. zsidóság régi vágyát teljesítette a világhírű Hutter szappangyár, amidőn elhatározta, hogy ruhamossárával híres „szarvas“ márkájú szappant közelebb minőségben is előállít. Rengeleg rituális s a ló szünik meg, ha hőlgyeink kizárólag ezen szappant használják. Kérjenek tehát mindenhol „Hutter szarvas szappan“ kőser-t!

— A budapesti Tiferesz Bachurim e heti programja: A *Központi Egyesület* I. számú termében szombaton d. e. 11:30 שבת מ"ט Feldmann Lipót, d. u. 4:15 órákor שבת ה' שנת ה'תרפ"ח Klein Jakab, utána שבת ה' שנת ה'תרפ"ח. Minden este 8 órákor שבת ה' שנת ה'תרפ"ח Pfeffer Mór ur. — II. sz. teremben szombat d. e. 11:30 és csütörtök este 8 órákor שבת ה' שנת ה'תרפ"ח Dr. Deutsch Adolf igazg. ur. Vasárnap este 8 órákor שבת ה' שנת ה'תרפ"ח Paneth Izsák rabbi ur, hétfő este 8 órákor שבת ה' שנת ה'תרפ"ח és kedd este 8 órákor heti szidra Rosenberg Izsák ur. Szerda este 8 órákor שבת ה' שנת ה'תרפ"ח és Tnach, Herzog Lipót ur. Minden reggel 6:30 órákor *Hilchojsz Peszach* Blau Lipót ur. Reggeli ima hétköznapokon 7 órákor, szombaton 8 órákor kezdődik. A Központi Egyesület helyiségei hétköznap 7—10-ig, szombaton és vasárnap egész nap nyitva vannak, ahol az egyesület könyvtára és az összes bel- és külföldi zsidó irányu hetilapok az ifjúság rendelkezésre állanak. — A IX. kerületi *Tiferesz Bachurim* (Tompá-u. 34. fszt.) *fiókegyesület*ben vasárnap d. u. 2 órákor שבת ה' שנת ה'תרפ"ח heberírás és nyelvtan, szerda este 8 órákor שבת ה' שנת ה'תרפ"ח Paneth Izsák rabbi ur. Hétfő este 8 órákor שבת ה' שנת ה'תרפ"ח és kedd este 8 órákor שבת ה' שנת ה'תרפ"ח és csüt. este 8 órákor heti szidra ismertetése, Eckstein Wolf ur. A helyiség minden este 7—10 ig, vasárnap 2—10-ig nyitva van.

— *Schreiber David* Drohobyczból az elmúlt szombatot Budapesten töltötte. Az egyesület megragadta az alkalmat és felkérte egy drósera a kitűnő szónok hírében álló jeles férfit. Schreiber ur a kérésnek egy gyujtó hatású, mesterien felépített szónoki beszéddel tett eleget. Másfélórás beszédének témája a *sabosz szentsége* és fontossága volt, amelyet a közközházakban lévő vagyontalan betegeket ingyen rituális étellel, a házi kezelésben levőket pedig ingyen orvossal, ingyen gyógyszerrel és ingyen rituális étellel látja el, felkéri a hittestvéreket, hogy a szegény betegek akadálytalan pészachi ételmeztetése céljából szokásos kegyes adományait idejekorán beküldeni kegyeskedjenek.

— Az Országos Bikur Chólim Betegeket Gyámoltó Egyesület (Budapest, V., Dessewffy-utca 23), mely a közközházakban lévő vagyontalan betegeket ingyen rituális étellel, a házi kezelésben levőket pedig ingyen orvossal, ingyen gyógyszerrel és ingyen rituális étellel látja el, felkéri a hittestvéreket, hogy a szegény betegek akadálytalan pészachi ételmeztetése céljából szokásos kegyes adományait idejekorán beküldeni kegyeskedjenek.

Megérkeztek külföldről a tavaszi divatkülönlegességek!

Szövetek, selymek legnagyobb választékban.

Csipke, szalag, rövid és kötöttáru, valamint ruhadiszekben külön osztály, a szenzációsan olcsó árairól közismert

Spitz Herman

áruházában
Budapest,
Erzsébet-körut 34.

Szombat és ünnepnap zárva.

— Svájci ujdonság. Ottani tudósítónk közli: »E hetekben hagyta el a sajtót Karl I. Lüthi, a berni Guttenberg muzeum őrének, »Hebräisch in der Schweiz“ c. munkája. Szerző, ki különben keresztény ember, igen komoly munkát végzett, ismertetvén a régi svájci zsidó kultúrtörténeti dokumentumokat. Közül igen érdekes illusztrációkat az egyes muzeumokban található kéziratokról, címlapokról, azonkívül bőven foglalkozik a héber betű történetével és ismerteti J. Kaplan egyénien megrajzolt betűtípusait. Szerző liberáliszmusát legjobban jellemzi a körülmény, hogy a mindössze 300 számozott példányban megjelent műből — megleghangu kísérőlevéllel — külön tiszteletpéldányt küldött a montreuxi jesivának«.

— A budai izr. hitközség képviselőtestülete hétfőn tartotta meg tavaszi közgyűlését. Dr. Krizshaber Adolf elnök utalt a legutóbb lefolyt, a zsidóságot érintő országos eseményekre és a következő kijelentést tette: Az utóbbi időben a törvényhozásban ismét többet foglalkoztak az izr. hitfelekezettel, mint az nekünk kellemes, vagy a hazának hasznos lett volna. Akár faj, akár felekezett, akár pedig szociális kérdés gyanánt kívánnak bennünket némely oldalról kezelni, mi sohasem fogunk lemondani arról a jogunkról és kötelességünkről, hogy Magyarország jólétén, tőlünk telhetőleg munkálkodjunk, mert mi már az anyatejlen szvtuk be magunkba azt a feltétlen parancsot, amelynek szívből engedelmességek: »Áldjon vagy verjen sors keze, itt élned, halnod kell!« — Ugyanezen alkalommal Szántó Jenő alelnök szerezettel és szavakkal bucsuzott a hitközség nevében a palesztinai tanulmányutrá utazó dr. Edelstein Bertalan főrabbitól, aki az ovációt meghatva köszönte meg.

— »Peszach Törvényei« címen jelent meg Klein Jenő rabbi-vallásánár könyve mely a »Kicúr Sulchon Örúch« összes pészachi szabályait tartalmazza magyar nyelven, az idevonatkozó magyarázatokkal. Hirnevés orth. rabbik is kitűnőnek vallják és minden zsidó házbán nélkülözhetetlennek tartják. Hasábonként közli pontosan az eredeti héber szöveget is és így hasznos tankönyvül is szolgál. Ez a 76 lapos, igen csinos kivitelben megjelent könyv, kötve, vagy füzve jóval a (P 2.60) bolti áron alul beszerezhető a fordítónál: Klein Jenő, Budapest, VIII. Szilágyi-u. 1-b, II. 1

Stühmer-féle csokoládé

a bpesti orth. rabbínatus felügyelete alatt. Kapható mindenütt. Viszonteladók az eredeti hechsér másolatát kapják.
Gyár: Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 8.

Wesilla mosás a legtakarókosabb

— A lipótvárosi orthodoxok, akik a Csáky-utcai templomban esténként szór-előadásra gyűlnek egybe, szerda este Brochojsz-ra nagyszabású szíjüm-ünnepélyt rendeztek. Az ünnepély fényét óbudai Freudiger Abrahám megjelenése emelte. Az egyesület kitérő előadója Welcz Izrael rabbi mélyveretű »hadron aloch«-ját társasvácsora követte, amelyen Freudiger Abrahám hitközségi és Klein Mayer Sasz chevra elnök méltatták a Lipótváros történelméről, ahol ugymond, évekkal ezelőtt még alig létezett orthodoxya. R. Szimchó Bródi korát meghazudtoló élelkséggel adta elő charifesz-elmékedését, amit az illusztris előadó mesterien felépített szónoklata követett. Az éjfélig tartott kedélyes ünnepélyen t. k. résztvettek még az egyet előjárói, Schreiber S. B., Epstein Mór, Freudiger Fülöp, Schnürmacher Ignác és Adolf, Adler Vilmos, Ungár Henrik.

A XX. m. kir. osztályosorsjáték április 14-én kezdődik. Az összes sorsjegyeknek a felét kisorsolják, tehát minden második sorsjegy nyer. A nyeremények összege több mint 6 millió pengő, melyet azonnal készpénzben fizetnek ki. Már egy sorsjeggyel szerencsés esetben 500.000 pengő nyerhető, jutalom 300.000 pengő, főnyeremény 200.000 pengő, ezenkívül 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000 pengő stb. Nyerési esélyek tekintetében az összes sorsjátékok élén áll. Sorsjegyek az eddig áron: egész 20 pengő, fél 10 pengő, negyed 5 pengő, nyolcad 2,50 pengő, az összes árusítóknál kaphatók.

Az ország legrégebbi szakmabeli gyára a Stella sütőpor és vanillincukor gyár. Közismert készítményeit a husvéti ünnepekre a budapesti aut. orth. hitközség hechserejével hozza forgalomba.

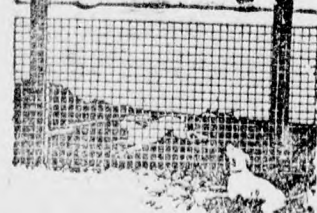
Elegáns és takarékos háziasszony csakis Spitz Herman nődivatkülönlegességei áruházában eszközli bevásárlásait. A szombattartó cég lapunkban közzétett hirdetésére ezuton hívjuk fel t. olvasóink figyelmét.

Nagy szerencse érheti, ha sorsjegyet vásárol Weisz Béla és Tsa Bankházában, Budapest, VII. Dob-ucca 9. Felhívjuk olvasóink b. figyelmét a cégnek lapunk jelen számában közzétett hirdetésére.

HUNGÁRIA DRÓTFONAT

kitűnő, olcsó kerítés

Képes ár-igyzék

Költségvetés ingyen!

HAIDEKKER SÁNDOR Rt.
Budapest, VIII., Üllői-ut 48-54.
Fiók: Fiumei-ut 3. a kel. pályaudvarnál.

Tisztelettel értesítjük t. vevőinket, hogy összes gyártmányaink HUSVÉTI minőségben kaphatók

Ugy főzletünkben

Laudon-u. 3.

valamint

ujonnan megnyílt

fióküzletünkben

Király-u. 1.

(Károly-körut sarok.)

Vidéki megrendeléseket kérjük minél előbb hozzánk juttatni sziveskedjen, nehogy a torlódás miatt a szállítás késedelmet szenvedjen.

REBENWURZL

hazánk legnagyobb

orth. szalámi és kolbászgyára

Budapest Főüzlet: Laudon-u. 3. Fióküzlet: VII. Király ucca 1. sz.

Sürgőnycim: „Boszor“ Budapest.

Telefon: T. 284 29.

Családi hírek.

Korein Dezső leánya Rózsika, vasárnap f. hó 25-én déli 1 órakor tartja esküvőjét Klein Bernát ural, Wienből, a Kazincy-uccai orth. zsinagógában.

Schönwald Jenő sátoraljujhelyi bornagykereskedő és földbirtokos leányát Irénkét, eljegyezte Glück Ernő fakereskedő, Demecser. Minden külön értesítés helyett.

Kaltmann Helénkét, a néhai vértesi főrabbi unokáját eljegyezte Adler Izidor, Sárospatakról.

Herzog René és Spitzer Sándor, (Budapest) jegyesek.

Goldberger Olga urleányt, Takta-szada, eljegyezte Schwarcz Jenő, a Tiferesz Bachurim elnöke, Sátoraljujhely.

Reich Olga és Ilyovits Ernő, Berettyóújfalui, jegyesek. (A vasárnap megtartott eljegyezésen a völgyény nagyszabású charifesz-elmékedésén kívül Hoffmann, Blum és Halberstam (Debrecen) rabbik, valamint Grünwald Ignác hitoktató és Hoffmann Herman beszédei emelték az ünnep fényét.)

Reisz Bözsikét, Páparól, eljegyezte Krausz Hermann, Pápa-Szany. (Minden külön értesítés helyett.)

Szerkesztői üzenetek

Érsekujvár: Az ottani orthodox Chevra-Kadisa előjárói lettek: Hercog Gyula, Löwy Hermann, Steiner Miksa, Braun Arnold és Binéth Gáspár: — Krausz Ignác, M-keresztes; Braun József, Mosen, Taub M. Nk. és Abrahám, Kecskemét: „Laudon“-nak stb. küldött összegeiket továbbítottuk. Az illetők önöknek ezuton tolmácsolják köszönetüket. — M. J. Kispest: Cikkét elküldtök a szóbanforgó jesiva vezetőségéhez, amely a cikk mellőzése mellett döntött. Felkéri azonban Önt, hogy egyénileg működjön közre és illetően támogatását szívesen veszi. — M. S.: Amint hírlik, az Eperjes melletti lemesi hitközség rövidesen betölteti a rabbiállást Altmann Sámuel rabbiával, a nagyhirű mezőcsáti főrabbi z. c. l. fiával. — S. H. B.-ujfalu: Érdeklődtünk illetékes helyen és a szóbanforgó bészidin tényleg csakis a levelünkben említett cégnek adott hechsert. — Csehimindszent: Mi ezt már tavaly közöltük. — M. M.: Sel peszach-só iránt forduljon a budapesti orth. hitközséghez. — Keresztény polgár, Tiszadada: Becsületére válik az a szeretet, amely meg-

nyilatkozik soraiban az ottani főrabbi ur iránt, akinek családi öröme, leányának esküvője alkalmából közéről és távolról több mint 500 ember gyűlt össze s nem-mes emberszeretetére vall, hogy természetesnek találja a katolikus pap részvételét az ünnepégen. Hogy a helység zsidósága beszélni fog még soká az esküvőről az természetes, hiszen jelen volt a munkácsi főrabbi, majd a büdszentmihályi főrabbi tanítványaival és 30 előkelő hívével. Félegyháza: A tükörhal ügyében érdeklődtünk egy rabbinikus szaktekinél. Szerinte e hal élvezetét senki sem tiltotta meg, csupán körültekintőbben kell megvizsgálni a száját és füleit, valamint a pikkelyeket és az esetleges rovarok eltávolítandók. Egyébként minden halnál ajánlatos a bedikó, különösen nyáron. (Lásd Chochmasz Odom 38.) — Puderózás: Gyermekpuder használata peszachkor nem kifogásolható, csak ügyelni kell, hogy ne kerüljön az asztalra ill. ételhez vagy peszachí edénybe. — Petrovác: Zománcozott vasedényt használnak peszachkor. Csak ügyelni kell az edény beszerzésénél, hogy ne állhasson elő az aggály, hogy a kereskedő az esetlegesen lepatogott zománcot befestette, mert a festék szeszt tartalmaz, ami chomez. — Vác: Sorra kerül. Még amugy sem aktuális. — Többeknek: Legközelebb.

Weisla mosás a legideálisabb

Kispesti zsiradék és szappangyár
„SCHMALHAUSEN“
MOSÓSZAPPAN
Prima minőség
Legfinomabb pipere és mandulaszappanok.
Megrendelhető:
SCHMALHAUSENLIPÓT
Budapest, VIII., Rákóczi-tér 16.
Szállítás 5 és 10 kg.-os csomagokban is utánvét mellett. — Torlódások elkerülése végett a szappan rendelések már most eszkozlendők.

Orth. kóser sel peszach dessert és süteménykülönlegességek már most előjegyezhetők. — Eszközöljön próbarendelést.

WEISZ MÓR, keksz-, kétszersült és teasütemények gyára
BUDAPEST, VII., DOB-UTCA 22. SZ. — TELEFON: J. 423-65.

ארטה. כשר של פסה
ארטה. כשר
VÉNUS
ÉTELZSIR
SNYDERS győri orth. főrabbi ur hechserejével ellátva
VÉNUS ÉTELOLAJ
Kiváló minőségben minden — szer, csemege- és élelmiszer üzletben kapható. — Gyártja: Olajművek r.-t. Kohn Adolf és Társa Győr-Budapest, Zoltán-utca 18. — Telefon: 8-22.
Képviselet: Sussmann Lipót és Tsa Telefon: „Ujpest“ 161.
ארטה. כשר

Saját termésű elsőrendű kóser sel Peszach boraink eladók.
Fehértői Szőlőgazdaság
STROH VILMOS, Kiskunhalas.

ארטה. כשר
Kóser kávépörkölés,
cukor és fűszerőrítés, a budapesti auth. orth. rabbiság felügyelete alatt kizárólag
Geiringer kávépörköldéjében lesz feldolgozva. VII., Dob-u. 37. Telefon: J 379-07. (Topits ház).

Prima husvétii szilvórium
orthodox hechserejével ellátva, minden mennyiségben, a legolcsóbb napi áron kapható
KEPES ALBERT központi szeszfeldolgozó, Berettyóújfalui. Nagyobb vételnél árengedmény. A budapesti piacon egyes elárúsítók keresek.

ארטה. כשר של פסה
csokoládét
a budapesti orth. rabbinátus felügyelete alatt
Stollwerck Testvérek Rt.
készíti
BUDAPESTEN
V., Pozsonyi-ut 4 d.
Kapható minden szakmabeli kereskedésben. Minden tábla csokoládé bélyegzővel és hechserejével ellátva.

Ajánlom saját termésű, kitűnő minőségű fajboraimat
(kivánatra orth. rabbitól Hechserejével) legjutányosabb árban. Legkisebb rendelés 50 liter, szállításhoz kölcsön hordót adok. Kérjen árajánlatot.
Steinherc Adolf
szőlőbirtokos
Kecskemét.

Orth. kóser sel peszach fűszerárak, cacaó, essencia burgonyaliszt, valamint hitközségünk általi Maczesz, Maczeszliszt legolcsóbb árban kapható
KATZ
Rombach-u. 3. Tel.: J. 366-56.
Maczeszt és minden fűszerárut házhöz szállítok.

Rabbi Akivó

Történelmi elbeszélés a jeruzsálemi szentély elpusztulása idejéből
Irtá: Dr. Lehmann. Fordította; Dohány R.

4 (Folytatás.)

— Azt gondoltam, felelé a szolgál, nincs pénz, búzád nem termett, nyájad és erdőd bérbe van adva s midőn a butoradarabokat is megtagadtad, akkor gyanítottam, hogy talán egész vagyonedat a szent templomnak áldoztad.

— Valóban, mondá atyám: *el-találtad!* E fogadalommal akartam Horkinas fiamat kényszeríteni, hogy tanuljon, de társaim nem helyeselték fogadalmaságát s feloldották alóla. Amily enyhén itéltél rólam, oly enyhe bírál legyen majdan egykor a világ Ura fölötted! — Látjátok, velem ép az ellenkezője történik, mint atyámmal. Szegény atyám szerette volna, ha inkább tanulnék, mint gazdagsággal foglalkoztam, de én csak birtokaim gondozásának éltem s szerettem volna, ha fiaim oly hévvel szeressék a mezőgazdaságot kezelni mint én. De Eliezer fiam nem akart semmi egyebet, mint Tórát tanulni. Titkon távozott tőlem s rabbi Jochanan ben Zakai egyik legkitűnőbb tanítványa lett.

— I-ten áldása reá — mondá Kalbó Sovúá.

— Fiad a büszkesége és reménye az elárvult Izraelnek!

— Fiam azt szeretné — mondá Horkinas, hogy az egész világ Tórát tanuljon. Nyájad felügyelődje, kit neked a multkor ajánlottam, előbb nálam szolgált. Midőn fiam rövid idő előtt meglátogatott, megismerkedett Akibával, csodálta okosságát s ritka szellemi tehetségeit. Ráakarta beszélni, hogy menjen vele Javne ba s tanuljon ott. De Akiba szatadkozott; határozottan gyűlöli a tudósokat.

Ráchel figyelmes lett.
— Vajha sikerülne nekem — gondolá — ezt az Akibát megnyerni a szent feladathoz, melyhez a nagy Eliezer rabbi őt kiszemelte!

III.

Rabbi Jochanan ben Zakai megbetegedett, tanítványai: rabbi Eliezer ben Horkinas, rabbi Józsva ben Chanania, rabbi Jojszé Hakoihen, rabbi Simon ben Neszanél, rabbi Előzor ben Aroch és rabbi Gamliél mind a beteg ágya köré gyűltek. Midőn megpillantá kedves tanítványait, sírni kezdett. Erre így szóltak tanítványai:

— Te nagy Mester, Izrael fénye, a szent-tan oszlopa, kinek szelleme

szikrákat szór, mint amikor a kalapács a tüzes vasra csap le — miért sírsz?

S rabbi Jochanan ezt válaszolá: — Ha egy király elébe vinnének most, hogy ítéletet mondjon felettem, nem kellene félnem s most midőn arra kell készülnöm, hogy a királyok királya, a világegyetem mindenható uralkodója elé kell lépnem, a megvesztegethetetlen bíró elé, a mindentudó I-ten elé, hát ne sírjak? Ki tudja, mely uton vezérelnek, a paradicsom üdvéhez, vagy a pokol mélységére?

A tanítványok kérék:
— Jó tanítónk, áldj meg bennünket!

— Féljete I-tenőtől úgy, mint ahogy félték az emberi hatalmasságoctól, mondá rabbi Jochanan.

— Nem jobban? — kérék a tanítványok csodálkozva.

— Ha I-ten jelenlétét mindig szem előtt tartjátok, akkor sohasem fogtok vétkezni, mint ahogy minden ember röstel embertársának jelenlétében valami igazságtalanságot elkövetni.

Bölcséink, rabbi Jochanan ben Zakait Chizkijohúhoz, Judea királyához hasonlították. E király idejében lett Izrael a romlás martaléka. Az assyriai világhatalom megsemmisíté Izrael birodalmát s a tíz törzset fogházba hurcolta. Csak Chizkijohú király jámborságának és I-tenbeni bizalmának sikerült az izraelita nép egy kis részét az assyriai pusztításától megmenteni s a sikerült menekvés után Chizkijohú igyekezett a népet a szent-tan tudásába beavatni. Ugyaníly módon lett rabbi Jochanan ben Zakai népének megmentője. Midőn Judea nemzeti dicsősége összeomlott s a szent templom romba dőlt, ekkor legszorgosabb dolga volt rabbi Jochanan ben Zakainak I-tenünk tanát népének megtartani.

Meghalt a nagy szellemóriás, leroskadt az erős, hatalmas oszlop, mely Izrael maradványát alátámasztotta. S egész Izrael gyászolta és siratta a nagy tanítót. Ugy tűnt fel, mintha a szent templom a Bész-Hamikdos újból le lenne rombolva.

A gyászír a gazdag Kalbó Sovúá házához is eljutott s a gazdag ember egyetlen leánya, Ráchel, mélyen megilletődött. Ő népünknek lelkes leánya volt. Szép és ifju, mint Lóvon

leánya, kinek nevét viselte. Nem kellett volna a nemzetet ért szerencsétlenséget oly nagyon szívére vennie, hisz Vespazianus és Titus király alatt nem nehezedett a római járom oly tulságosan a Szentföldön visszamaradottakra. Ráchel örömben és fényben élhetett volna, választhatna férjül egy gazdag ifjut magának, mivel Rómába vagy Alexandriába költözhetett volna, hol az élet örömei a tehetségeiknek gazdag mértékben kínálkoztak, bármely nemzetiséghez is tartozzék, ha csak gazdag. De Ráchel szerette népét, vallását, I-tenét. Csak népének jövője s a szent-tan fenntartása fekdtt szívében. Megveté az élvezeteket és örömeiket s csak azon tűnődött, hogy hogyan járulhatna népének boldogításához. — Talán meg sem kellene említeni, hogy vonakodott Papus házassági ajánlatát elfogadni. Atyja sem kényszeríté, hogy az ifju a veje legyen, mivel belátta annak könnyelműségét.

Ezalatt Akibának sikerült gazdájának kegyét legnagyobb mértékben kiérdemelni. A fiatal ember rendkívül okos volt s okosságát jól tudta gazdájának háztartásában gyakorlatilag érvényesíteni. Vezetése alatt minden szaporodott, úgy az állat-, mint a növény-világban. A pásztorok nem merték kötelességeiket elhanyagolni s a nyáj folyton gyarapodott. Kalbó Sovúá napról-napra jobban kedvelte Akibát s ahol alkalma kínálkozott, folyton dicsérete. Csak az az egy nem tetszett neki, hogy Akiba nyílt ellensége volt a papoknak és azok tevékenységének, melyet egész hiábavalónak tartott s megvetéssel beszélt róluk. Midőn Kalbó Sovúá s a házbeliék rabbi Jochanan ben Zakai halála fölött sirtak és keseregtek, Akiba egész közömbös maradt.

Ráchel nem adta meg magát a télen gyásznak.

— Izrael nagy tanítója meg van halva, mondá önmagához, most azon kell lennünk, hogy I-ten szent tanának oly férfit nyerjünk meg, ki az elköltözöttet egykor pótolni lesz képes.

Elhagyta a házat, kísértált a legelőre, mivel Akibát ott vélte találni. Akiba egy dombon ült s onnan ügyelte a szolgák munkáját, kik a birkák nyírásával voltak elfoglalva. Midőn ifju urnőjét közeledni látta, felemelkedett s eléje sietett.

— Üdvözöllek, Uram leánya! a birkanyírásnak akarsz tanuja lenni? Ez az idén igen sikerült lesz s atyád vagyont gyarapítani fogja.

(Folytatása következik.)

Megjelent a mult évben óriási tetszést aratott Hagada

második javított kiadása, legdiszesebb kiállításban, színesen illusztrálva **Dr. Singer Leó** kiváló tudós rabbi fordításában. Kapható az összes könyvkereskedésekben. Kiadja

Schlesinger József
Budapest, VII., Király ucca 1. sz.
Telefon József 414-97.
Ára diszkötésben 10 P
postai szállítással együtt.

Orth. kóser פסח של
A **Peszach** ünnepekre fűszerárúk és italok Budapesten az országosan elismert

SALCZER TESTVÉREK
V., Visegrádi-utca 26. sz.
Telefon: Lipót 989-15.

fűszer- és csemegeáru-kereskedésében paradicsom, ugorka és lekvár a legelőnyösebben és legmegbízhatóbban szerezhető be. A budapesti aut. orth. izr. hitk. מציטה elárúsító helye eredeti hitközségi árakon. Pontos kiszolgálás. — Rendeléseit kívánatra házhoz szállítjuk. Központi tejcarnok husvétli elárúsítóhelye. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A több mint 40 év óta közismert **BLAU cég** ajánlja jó zamatú **sel peszach** fehér és vörös borait, szilvóriumot, törkölyt, borovicskát, seprút és cognacot.
BLAU MIKSA, orth. kóser borüzlet
Budapest, VII., Dob-utca 32.

Orth. kóser sel peszach FÜSZERÁRUK
Orth. hitközségi מצות és tejárúsítás.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás
GUTLOHN ZSIGMOND
Paulay Ede-u. 28. (volt Szercezen-u.)
Elkülönített helyiség!
— Rendeléseket házhoz szállítjuk. —

Husvétli szilvórium.

Felhívjuk a viszontárúsítók figyelmét szatmármegyei főz-dénkben

Jungreis szilvóriumát orth. főrabbi ellenőrzése mellett főzött és bizonylatával (hechser) el-látott kitűnő minőségű

husvétli szilvapárlatunkra
melyet 40-160 lt. őraltalmu, szabályszerűen lepecsételt hordókban ajánlunk vételre.

Gschwindt-féle gyár t.-t.
Budapest, IX., Ipar-u. 15-21.
Telefon: J. 350-03.

Orth. kóser bor
uradalmi és fajborok
kitűnő tokaji és hegyaljai
sel peszach
valamint szilva és törkölypálinka legelőnyösebben árban kapható.
Adler Salamon
hadirokkantnál
Budapest, Dob-utca 24.
Tisztviselőknek 10 százalék eng. Kivánságra házhoz szállítva.

Orth. kóser פסח של
dessertet, cukorkát, süteményt, legfinomabb kivitelben készít és szállít
SALCER és FRIEDMANN
cukrász cég, PAPA.

A budapesti aut. orth. izr. hitközség felügyelete alatt termelt

husvétli orth. kóser palacktej és tejtermékek
Kaphatók és megrendelhetők
összes fióküzleteinkben és az orthodox izr. fűszerkereskedőknél
Budapesti Központi Általános Tejcarnok Részvénytársaság

Husvétli פסח של áruk, orth. rabbinátusi hechserrel
Excelsior pörkölt kávéra és egyéb

husvétli cikkek
viszonteladók kérék árajánlatainkat.

Wertheimer és Frankl
Budapest, V., Hold-utca 8. sz.

A közelgő Peszach alkalmával van szerencém kitűnő minőségű orth. kóser פסח של boraimat

ajánlani. — Állandóan rakáron tartok egy I-rendű tokaji, valamint jó zamatú pecsenye és asztali borokat a legelőnyösebben árban nagyban és kicsinyben.

GEZOVITS VILMOS borpince,
VII., Klauzál-tér 16.
Telefon: József 414-69.

פסח של kávépörkölés,
cukor és fűszerőrítés
Schlesinger Izidor rabbi ur felügyelete alatt.

Áraim a következők:
Kávépörkölés, kg.-ként 12 fill.
Cukorőrítés, " 4 "
Fűszerőrítés, " 12 "
RÓZSÁSI HERMANN
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 52.
Telefon: 111-69.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
GROSZBERG JENŐ.

Hoffmann és Társa könyvnyomda
Budapest, VI., Próféta ucca 7.

PÁLYAZATOK

Minden szó egyszeri beiktatása 16, vastagon szedett betűkből 32 fillér. Pályázatok felvételnek: Sip utca 10. — Hirdetések díja előre fizetendő.

A kiskunhalasi orth. izr. hitközség pályázatot hirdet egy kellemes hangú és jól gyakorlott előimádkozói és metszői állásra. Pályázhatnak 40 éven aluli, magyar honossággal bíró egyének, kik 3 elismert orth. rabbtól kából birtokában vannak. Természetbeni lakás, fél sechitó és szokásos mellékjövdelmeken kívül meg egyezés szerinti készpénzfizetés. Mőhel előnyben részesül. Utiköltés csak a meghívottnak térítettik meg. Az állás lehetőség szerint mielőbb elfoglalandó. Családi állapotot kitüntető és működési bizonyítvány-másolatokkal felszerelt kérvények bezárólag e hó végéig Weisz Ignác hitközségi elnök úrhoz küldendők.

Kiskunhalas, 1928. március 13.

Legmegbízhatóbb

Tej sel Peszach

mely a kásrűsz tekintetében minden igényt kielégít, mivel a fejsnél egy a szerencsi orth. főrabbi által ajánlott masgiach családjával a tanyán lakik, a pasterizálásnál

Niszel Lipót ur

személyesen felügyel.

Minden mennyiségben rendelhető a

Pannonia Tejkeresk.

R. T.-nél,

VII. Garay-utca 36. szára.

Telefon: J. 410-38

Fenákel Jónás

zsir és baromfi kereskedése az orth. rabbiság felügyelete alatt. — Napon-ta friss áru házhoz szállítás — Budapest, VII., Kazinczy-utca 52—54. szám. Telefon-hívó J. 334—76. sz.

Orth. kóser sel peszach kizárólag saját szüretelésű és tokaji fajborok, Erec Jiszroel ירמל-borok legolcsóbb árban kaphatók, nagyban és kicsinyben, házhoz szállítva

Weisz Mendel

Apró hirdetések

Hirdetési díjszabás: minden szó egyszeri beiktatása 13, vastagon szedett betűkből 26 fillér. Apróhirdetések felvétele: VII., Sip utca 10. — Jelíges levelek kettős borítékban, válaszbélyeggel ugyanoda intézendők. — Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők.

Házasság

TIZENKILENC éve közvetít házasságot Nagy Jenő, Rákóczi-ut 57/b. — Telefon (cégnélküli levelezés.)

BENŐSÜLÉST keres 24 éves, intelligens, világiakban jártas bócher. Ajánlatok «Mazel» jelígre.

Különléle

KERESEK újkécskei cementáru gyáramba vallásos fiatalembert, lehetőleg szakmabelit. Sirkővágó előnyben részesül. Sajátkezü ajánlatok, igénymegjelöléssel, alanti címemre küldendők. Fischmann Izsák, Jászkarajenő.

ORTH. KÓSER SEL PESZACH kistűstön égetett saját konyak seprű, szilvórium, törköly 60—70 fokig legolcsóbb árban, 3 literes kosár tvegekben szállítunk. Kronstein Ákos, Újpest, Árpád ut 119.

ORTHODOX özvegyasszony orth. házba ápolónőnek ajánlkozik. Özv. Kohn Henrikné, Dob utca 27. sz. fidszt. 5.

VALLÁSOS, keresetnélküli zsidó emberek alkalmazást nyerne. Bikur Chólim, Desseffy-u. 23.

TELJES ellátást keresek özvegy édesanyám részére, szigoruan orth. családnál, külön szobában. Bikur Chólim, Desseffy-u. 23.

KISÉRŐNŐNEK ajánlkozik 50 éves intelligens, ügyes orth. uriaszony, nyáron át külföldi nyaraláshoz Angolul is beszél. „Kisérőnő” jelígen a kiadóba.

JÓ megjelenésű, szombattartó, fűszer és csemege szakmában jártas fiatal segédet felveszek április 15-i belépésre. Özv. Klein Rudolfné, Kecskemét, Rákóczi ut 5.

JÓ KERESÉT! Készítményeink, egymnt: talesz, faveitülékű ablakredőny, abrosz, szakajtó, törölköző és vászon, mind kelendő, könnyen eladható cikkek terjesztésére ügyököket keresünk. Erély és szorgalom melletti működéssel, mint-hogy jelentékeny proviziót adunk, a kereset existenciális alappá fejlesztheő. Szövőde, Balkány, (Szabolcs m.)

EGY TALMUJTUDÓS érdekeben.

Mint értesítenek bennünket, egy 65 éves igen jeles I a m d o n beteg-fekszik lakásán a legnagyobb nyomorban. Igazán nemes szívűnek tesz szolgálatot, aki támogatást nyújt neki. Értesítést ad vagy küldeményt továbbít „Lamdon” jelígre a Zsidó Ujság kiadóhivatala.

Orth. kóser פסח fűszerárak, fűszerárak, tej, ecet, cacao, burgonyaliszt, valamint hitközségünk általi Maczeszliszt és macesz hitközségi árban házhoz szállítva **Muncsik Gyulánál** Kazinczy-u. 38. és Vörösmarty-u. 25. Vidéki rendeléseket pontosan eszközlünk. — Megrendeléseket házhoz szállítok.

Orth. kóser פסח fűszerárak boszniai szilva, burgonyaliszt, eceteszenec, ceres, csokoládé, cacao, lekvár, paradicsom, borok, szilvórium, stb. legrégebb és legmegbízhatóbb beszerzés forrása

özv. Schlanger Bertalanné

Budapest, VI., Laudon-utca 7. Telefon: T. 126-72

Eladás nagyban és kicsinyben.

Egész éven át és husvétra is legfinomabb vaj és sajtok.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlök.

ZSIDÓ UJSÁG

A magyar orth. zsidóság hetilapja.

Megjelenik hetenkint egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VII., SIP-UTCA 10.
TELEFON: József 425—90.

ALAPITOTTA:
GROSZBERG LIPÓT ז"ל

ELŐFIZETÉSI DÍJ: 1 ÉVRE P 20.—
P 10.—
KÖLFÖLDRE : 1 : P 22.—
Postaschequekontó-szám: 50.791.

Peszachi remény

A Zsidó Ujság számára írta:

óbudai Freudiger Ábrahám, a budapesti orth. hitközség elnöke

Ha ünnepeink tartalmán gondolkodunk, úgy érezzük, hogy tanaink oly áitűtő erővel szólnak hozzánk, mintha most adattak volna. Ezt a peszach ünnepe sokszorosan tudatunkba vési és ezért a hagódó szerzője is azt tanítja: „minden nemzedékbeli zsidó úgy tekintse magát, mintha ő maga jött volna ki Miczrájimból”. Világtörténeti esoda volt akkoron, hogy a kis Izráel kiszabadulhatott a hatalmas Faraók járma alól és éppen olyan világtörténeti csoda, hogy a zsidóság annyi ellenséges hatalom dacára ma is fennáll. Mult és jelen zsidó szempontból egyaránt alátámasztja a szent ígét „mi laj jodá bechol éle ki jad Hasém összeszó zofsz — ki ne tudná minderről, hogy a Mindenható keze tette ezt”. Azok az erények, amelyek az Egyiptomból kivonuló őseinket tették elpusztíthatatlanná, fogják nekünk is megmutatni az utat, amelyen halad-nuk kell!

A midras egy kijelentése szerint a tenger kettéhasadásának csodája azért történt, mert Mojsze Rabénü magával hozta Jajszeif Hacszadik tetemét és mert az Örökkévaló szent neve volt bevésve Mojsze botjába, amelyet a tengerre emelt. A midras e szava azt jelenti, hogy a kegyelet a mult iránt egyfelől és a jövőre irányított, I-ten nevé, szellemét viselő tevékenység ketté tudja szelni mindenkoron az akadályok tengerét.

Ezt a tanulást kell szem előtt tartanunk az orthodoxia minden kérdésének tárgyalásánál. E kérdések között legelső sorban áll „vetalmüd tajró keneged külom”, a tóra-tanulás intenzívvé tétele, valamint jesiváink megszilárdítása

és felvirágoztatása. A Zsidó Ujság-ban számos és igen figyelemreméltó cikk jelent meg erről. És hogy ez a kérdés a hazai orthodox érdeklődés homlokterébe lépett, az nem utolsó sorban e propagandának köszönhető. Valóban ki kell építeni a jesivákat, célszerűbbé tenni rendszerüket, gondoskodni kell kikerülő növénydekei valamelyes elhelyezéséről; de ne felejtsük el, hogy az eddigi pozsonyi jesiva-rendszernek dicsőséges története van és e téren is a multak kegyelete szabja meg jövőndő célunkat. Ugyanez a két egybefonódó szempont legyen domináló minden vallási problémánál: a somré-sabosz mozgalomnál, az orthodox leánynevelés kérdésénél stb.

Gyönyörű midras van arról, hogy az Egyiptomból való kiszabadulás alkalmából „dam hape-szach niszarév bedam hamiló”, — a peszachi áldozat és a brisz”, e két miczvo együtt tette méltóvá őseinket a szabadságra. Megdicsőült apám z. c. I. משה ידבר c. művében azt az eszmét látja e midrasban, hogy a külső, testi szabadság kezdetén az Örökkévaló a tudatunkba akarta vésní, miszerint az igazi szabadság a szent Tóra törvényethez van fűzve. És valóban ez volt mindenkor a zsidóság eszményi felfogása a szabadságról: „ahérűsz al halüchojsz”, a valódi szabadság a Tizparancsolat köztábláira van bevésve és csakis ezen fenkölt eszme szerinti életmód teszi majdan Izráelt erőssé mindenféle elnyomási kísérlet ellen, chérűsz min sibüd gólíjojsz.

Az egyiptomi peszach e lélekemelő és vigasztaló tanulására a mai időben is nagy szükségünk

van. Gyakran hallhattuk mostanában elhangzani a frázist, hogy: az országnak szüksége van a felekezeti békére és ezért a zsidóság ellen „nem felekezeti téren, hanem gazdaságilag kell harcolni”.

Miczrájmban ugyanigy volt. Beferach, szelidek valának a szavak, de az enyhe szavak befőrech az elnyomás palástolására valók voltak.

De ugyanezen jelenség kísérté végig Izráelt az egész hosszú gó-lusz-éjszakán keresztül, hol szigorubb, hol enyhébb formában. Itt-ott időnként el is ért eredményeket, amit csak csalódás követett.

A zsidóság évezredes existenciális harca tehát, hogy becsületes polgárként, szerényen megélhessen — még mindig nem ért véget. A miczrájimbeli peszach azonban előképe a jövőndő peszachnak. Miczrájim peszachjánál ott látjuk a nagy Mestert csodatévő, tengert szelő botjával és Jajszeif Hacszadik tetemével. Ott látjuk őseinket miként a Mindenható miczvoit örömtelve kifejtik — tanulságául annak, hogy csakis valódi zsidó aktivitás, igazi zsidó kegyelet, a szabadságnak a Tórával való kapcsolata léssen képes a zsidóság jogait kivívni.

A zsidóság évezredes története „lél simürim” az örökös éjjele szebb hajnal vártában. Örökűnk ml is multunk szent értékein és jövőndönk biztosítékán! Ne aludjék ki bennünk a remény egy jobb kor után, amikor az igazi, a Tizigével kapcsolatos szabadság fog diadalra jutni, amikor a jövőndő peszach oly zsidóságot talál, amely letétemyese léssen az egyiptomi peszach erényeinek.